

NOVA DOBA

plačano do
Licejska knjižnica

Ljubljana

Stane letno 60 Din, mesečno 5 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglasi za mm višine stolpca 50 p. Reklame med tekstem 70 p.
Posamezna številka stane 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadst., Telef. 53.
Upravništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Celje, 23. aprila.

Bivši ministrski predsednik Nikola Pašić je dobil mandat, da sestavi poslovno koalicijsko vlado, ki bo omogočala zopet redno parlamentarno delo. V to koalicijo bodo pozvani radikalci, demokrati in zemljoradniki. Ako bi razgovori z zadnjimi ne uspeli, bi stopili v koalicijo samo radikalci in demokrati.

Kralj je pozval 21. tm. Pašića v avdienco, ki je trajala nad eno uro, ter mu je stavil nekatera važna vprašanja: Ali stoji radikalna stranka na stališču izvedbe vidovdanske ustave in ako bo tudi še nadalje vstrajala na tem stališču; ali se namerava radikalna stranka še nadalje pogajati s strankami, ki zavzemajo nasprotno stališče, ali je dala radikalna stranka v zagrebškem protokolu, ki sta ga podpisala dr. Gjurič in dr. Janjič, kake ustavne koncesije? Zahteva se objava tega protokola. Vlada je stavil Pašiću vprašanja, ki so največje važnosti, da se ohrani red v državi in tako oslabi one politične skupščine, ki v svoji zaslepljenosti samo begajo ljudstvo in netijo njegove strasti k uporabi in hočejo s svojo demagogijo razrušiti edinstvo države.

Pašić je odgovarjal kroni na posamezna vprašanja ter povdarjal, da je radikalna stranka prej ko slej vedno stala na stališču vidovdanske ustave, ako pa se je razgovarjal z drugače mislečimi skupinami, je hotel izvesti samo mišljenje in želje Radičevega bloka. Dal je jamstva, da se bo odslej razgovarjal le s skupinami, ki priznavajo vidovdansko ustavo. Zagrebški protokol so bile le beležke delegatov, ki nimajo drugače nobene vrednosti. Kralj je vzel Pašičeve izjave na znanje in izrekel željo, naj se sestavi vlada, ki bi skušala izvesti v parlamentu najvažnejše zakone uradniškega, invalidskega in agrarnega.

Dogodki zadnjih dni nam kažejo, da se je politična situacija precej predrugačila in da so avtonomisti in federalisti utihnili. Ne bi bilo mogoče nobeno pravo parlamentarno delo, če bi Radičev blok še nadalje zavračeval s svojimi množičnimi razgovori in konferencami sestavitve vlade, ki bi bila sposob-

na za smoteno delo. Kralj, ki se je posvetoval zadnje dni z raznimi voditelji strank, se je odločil za jasen pravec bodoče državne politike. Ko je poveril Pašića z mandatom, je izključena vsaka kombinacija s strankami, ki hočejo razbiti državo v posamezne avtonomne kose, na drugi strani pa je odstranjeno tudi izrabljanje težkega položaja potom obnovitve homogene radikalne vlade. Demokrati, kakor smo že ponovno povdarjali, so zopet oni, ki pomagajo reševati vladni voz. Seveda prinašajo s tem veliko strankarsko žrtev, da bo pa skupno delo v koaliciji res rodilo pravi sad, se morajo na vsak način fiksirati glavne točke bodoče politike. Demokratska stranka smatra tudi za potrebno, da se delovni program skrajša kolikor mogoče in da se rešijo najnujnejši zakoni, nakar naj se narodna skupščina razpusti in razpiše nove volitve. Ako bi se pojavile težkoče pri pogajanjih, bo kralj sam interveniral pri voditeljih strank, ki pridejo pri tem v poštev ter jih pozval na skupno posvetovanje, da se na ta način izenačijo nesoglasja. Upajmo, da se na ta način izgladijo pota, po katerih se bo uspešno vodila politika, ki bo koristna narodu in celokupnosti.

Politične vesti.

Naše prvo gospodarsko delo. Pod ta naslov zakriva »Slovenski Gospodar« od 19. aprila t. l. svoj uvodni članek, ki poziva na gospodarski boj kot in berači za denarne vloge pri svojih pristaših. V resnici mnogo je požrla klerikalna volilna agitacija, kakor čujemo iz dobro informiranih krogov je boj za slovensko avtonomijo požrl klerikalnim zadržkam in posojilnicam težke milijone! Odtod ta nenadna bojna napoved vsem denarnim zavodom, ki ne delajo klerikalne politike, pač pa vršijo zdravo narodno - gospodarsko delo v prosep vseh slojev naroda. Kakor čujemo ne bodo vsi obupni klici klerikalcev nič pomagali, avtonomija je posušila blaginje klerikalcev, drugega blagoslova še ni prinesla.

Kralj za državno in narodno edinstvo. Ob priliki krstne slave II. železne-

ga polka je imel kralj Aleksander na moštvo polka sledeči nagovor: »Junaki! Potrebno je, da se vedno spominjamo in imamo pred očmi zgodovino preteklosti Vašega polka in Vaših bojevnikov - prednikov v tem polku, ki so vrlo mnogo pripomogli k temu, da imamo danes edinstveno državo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Vaša dolžnost je sedaj, da branite to edinstvo države, za katero so Vaši predniki toliko trpeli. Globoko sem uverjen, da boste na moj zadevni poziv krepko branili domovino in njeno edinstvo, ako bo treba, in da ne boste zadržali za svojimi predniki v domoljubju in hrabrosti. Živeli!« V parlamentarnih krogih smatrajo ta velepomembni in jedernati govor za politično zelo značilen.

Reška pogajanja. Glede obnovitve pogajanja z Italijo so se pokazale nove težkoče, ker Italijani vstrajajo na stališču, da pade Reka v njihovo sfero, ker bi bil sicer ogrožen Tust. Zahteva po konzorciju je bolj ekonomskega značaja. »Trgovinski Glasnik« povdarja, da je Italija dobila od Jugoslavije dovolj koncesij že povodom izpraznitve Sušaka in tretje cone v Dalmaciji, radi česar se ne sme več popuščati.

Dr. Korošec v avdienci pri kralju. Kralj je hotel, da sliši mišljenje združenih federalistov, zato je pozval dr. Korošca na dvor. Koroščeva pojasnila so napravila vtis skrajne neiskrenosti. Zadrževal je, da so Radič, Spaho in on solidarni, vsled te izjave je odpadel poziv dr. Spaha v dvor. Klerikalci so vsled mandata, ki ga je dobil Pašić zelo depimirani ter širijo vesti, da se ne udeležijo parlamentarnega dela.

Mussolini ugnal laške klerikalce. Popolari so imeli 20. t. m. sejo, resolucijo, v kateri odobravajo dosedanje delo vlade in priznavajo njene zasluge za spiritualno povzdigo in rekonstrukcijo narodne zavesti ter ji izražajo popolno vdanost. Glede ureditve volilne reforme izjavljajo, da bo njihov klub sprejel rešitev tega vprašanja, kakor bo uvidela država. S tem je rešen Mussolini iz zagate, klerikalci pa so zatajili svoj turinski program.

daleč v Saharski puščavi?

»Da, v Beni - Kudaru. Bil sem tiste dni s Henrijem Marnierom v Beni - Kudaru.«

»Torej pripovedujte brez ovinkov!« je željno prosil mladi Anglež.

»Z ubogim Marnierom si nisva bila stara prijatelja, ampak samo znanca; seznanila sva se slučajno v Beni - Moru, ki slovi kot klimatično zdravilišče.«

»Večkrat pošiljam tja bolnike«, pripomni zdravnik.

»Do Beni - More vozi železnica. Kdor hoče dalje v Beni - Kudaru, mora nadaljevati pot na konju ali velblodu kakšnih 3 ali 400 kilometrov skozi puščavo, mora prenočevati na postajah ali bordžah, kakor jih tam imenujejo. Beni - Kudar leži sredi peščne puščave; vzduhi, ki veje skozi njegove palmove vrtove, okoli njegovih mosleminskih stolpov in po prehodih pod arkadami, preseneti obiskovalca s svojo svežostjo, je čist ter krepi in razveseljuje kot šampanjec, da, marsikoga razveseli celo preveč.«

Zdravnik je pritrdil: »Šampanjec stopa nekaterim ljudem prav hitro v glavo.«

»Beni - Kudar nima skoro prav nobenega stika z moderno civilizacijo. Mesto je divje in nemirno; razdeljeno je na več delov, na arabski, židovski, na del osvobojenih črncev itd. Včasih ga vznemirjajo saharški kočevniki, ki postavijo svoje umazane šotore na velikih peščinah okrog mesta in prodajajo po mestu grobo blago, burnuse in razne

Lordska zbornica in Poruhije. V lordski zbornici v Londonu je v seji 20. tm. lord Curzon odgovarjal na interpelacijo lorda Buchmaherja glede ruhrskega vprašanja, da je Anglija odbila garancije, ki jih je zahtevala Francija v decembru. Anglija je pripravljena urediti s Francijo velikopotezno politiko v Evropi in na vzhodu in vsak čas aktivno delovati. Nemčija naj prva stori korake in s tem pokaže, da je pripravljena odnehati. Curzonov govor je izzval v Parizu ugoden vtis. Iz njegovega govora razvidimo, da se Anglija zopet približuje francoskemu stališču.

Lausanska konferenca se bo zopet obnovila. Dne 19. tm. se je pripeljal v Beograd šef turške delegacije za pogajanja v Lausanni, Izmet-paša. Povečal je kedaj pride dr. Ninčič v Lausanno. Ko je izvedel, da Ninčič tokrat ne bo vodil naše delegacije, je bil zelo iznenaden. Tajnik Izmet-paše je povedal novinarjem, da ima Izmet-paša vsa polnomočja za podpis in zaključenie mirovne pogodbe. Mnenje Izmet-paše in njegove delegacije je zelo optimistično. Naša delegacija je odpotovala 20. tm., predsedoval ji bo naš črški poslanec Milutin Jovanović. Londonski politični krogi sodijo, da bo trajala konferenca kakih pet tednov.

Komunistična revolta v Poruhju. Mesto Mühlheim, katerega so zasedli komunisti je bilo zopet osvojeno. Policija je dobila ojačenje iz Oberhauma in Duisburga. Spopad je bil zelo hud, na obeh straneh je bilo osem mrtvih in veliko ranjenih. Rdeči gardisti so popolnoma razkropljeni, 40 vodij je ujetih.

Vstaja v Rusiji. Iz Odesa prihajajo vesti, da je po vsej južni Rusiji izbruhnila velika vstaja kmetov. Mesto Novorosijsk je zasedeno po vstajah »Zelene čete«. Na Ukrajini ob Dnepru se vrše srditi boji z rdečimi vojskami. Po poročilu »Chicago Tribune« smatra Trockij situacijo v južni Rusiji in na Kavkazu za zelo resno.

Novi oblaki ob Baltiku. Litvinska vlada je sklenila, ne sprejeti odločitve zavezniških poslanikov, po kateri bi pripadla Vilna Poljakom. Poljska je začela

tuareške izdelke, za to pa kupujejo datelje, ki ravno v okolici Beni - Kudara najbolj uspevajo.

Zelzel sem si ogledati pravo saharško mesto, kamor je prodrlo le malo število potovalcev, in sklenil potovati tja iz Beni - More. Ko je čul Henri Marnier o moji nameri, me je prosil, naj ga vzamem seboj.

Marnier je bil mlad človek, ki je nedavno zapustil vseučilišče v Oxfordu in prišel v Beni - Moro šele pred enim tednom na obisk k svoji materi, ki se je morala zdraviti v žvepleni kopeli. Bil je resen mladenič, inteligenčen in zavzet za resno knjigo in premišljevanje, nekoliko hladen v obnašanju in značaju ter čist in prost vsake frivolnosti. Z eno besedo: bil je pravi, dobro znani tip oxfordskega študenta, ta dosedaj še negraduira mladenič, ona vrsta študenta, iz kakršnega običajno postane dober profesor in pozneje ravnatelj ali pa duhovnik. Marnier se je nameraval posvetiti duhovniškemu stanu.

Za takšne mlade ljudi nisem nikdar preveč vnet, najmanj pa jih ljubim kot družabnike v Saharski puščavi. Ali nisem hotel biti nevljuden napram Marnieru, ki je tako zaupljivo izrekel svojo prošnjo in si očividno prizadeval, da bi razširil svoje že itak precejšnje znanje. Akoravno mi torej ni bilo čisto prav, sem vendar skril svojo nevoljo in dovolil, da se mi pridruži.

Podali smo se na pot s Saftijem, mojim zvestim, enookim arabskim vodnikom. Po treh dneh naporene ječe in po

R. HICHENS:

Puščavni zrak.

I.

Minulega leta sem nekoč večerjal v londonskem hotelu Carlton v družbi dveh mož. Eden izmed njih je bil krasen tip mlade Anglije: močen in zdrav, odkrit in iskrenega značaja. Drugi je bil sloveč zdravnik, ki si je pridobil veliko prakso v West - Endu, kjer žive najbogatejši Londončani. Pri posladku je nagovor nanesel na neko nedavno odigravo se žaloigro, v kateri je neki odlični človek padel, in mladi Anglež je govoril o tej žrtvi nekako zaničljivo, dejal bi, z nekim superiornim začudenjem, kot ga človek kaj rad kaže pri grehu, ki slučajno ni njegov greh.

»Tega nikakor ne morem razumeti«, je završil. »V resnici, stvar mi je popolnoma zagonezna.«

»Podnebje«, se je oglašil mirno zdravnik.

»Kako menite?«

»Podnebje, Zrak.«

Mlada Anglija je gledala neizrečeno začudeno. »Pa vendar šmenta ne mislite, da izprememba zraka pomenja izpremembo narave?«

»Ne pri vsakem človeku. Pri vas najbrže ne. Ali ste mnogo potovali?«

»Da, bil sem že večkrat v Parizu pri dirkah in v Monte...«

»Pri ruleti, seveda. Tega pa ne morete smatrati za potovanje. Vidite, preučeval sem to zagonezno stvar prav te-

meljito ne morda na potovanjih, pač pa v svoji ordinacijski sobi. Ne spadam med ljudi, ki potujejo v zabavo, toda imam mnogo bolnikov, ki jih neka posebna strast žene po svetu. Zato sem prepričan, da moderna prometna sredstva, ki olajšujejo potovanje iz kraja v kraj, povzročajo razen neizčrpnih radosti tudi nešteto tragedij.«

Obrnil se je k meni.

»Čuj sem, da ste mnogo bivali za morjem. Kaj pravite k temu?«

»Da ste izrekli golo resnico. Rad vam potrdim, da ljudem bujne domišljije ali takim, ki so si z naporom duševnim delom prenapeli živce, izprememba podnebja včasih zares ali pa vsaj na videz izpremeni naravo.«

Mladi Anglež, ki seveda ni imel prenapetih živcev ali bujne fantazije, ni vedel, kaj bi dejal, in je vljudno molčal; zdravnik se je pa očividno razveselil in vzklíknil: »Torej imam zaveznika!«

Pogledal je za hip name ter dodal: »Morebiti poznate prigodek, ki dokazuje najino trditev, in se ga dobro spominjate?«

»Uganili ste.«

»Ali bi ga ne hoteli povedati?«

»Za vraga, dajte, povejte vendar!« je vzklíknil mladi Anglež.

»Prav rad ugodim vaši želji. Ali vam je kaj znana Marnierova afera?«

Mladi Anglež je odkimal, zdravnik na je odvrnil:

»Tega je približno tri leta, kaj ne?«

»Štiri.«

»In dogodilo se je v nekem kraju

zbirati čete v Vilni in sedaj grozi resna vojna nevarnost ob Baltiku. Rusija se bi gotovo udeležila te vojne, zato je starlišče tem bolj opasno. Ako se odloči litvinska patriotska organizacija Schauli, katero podpirajo litvinske organizacije v Ameriki, poskusiti zasedi znova Vilno, je vojska neizogibna.

Celiske novice.

Celjska krajevna organizacija JDS prireja redne politične sestanke vsako sredo ob 9. uri zvečer v restavraciji Narodnega doma. Pristop imajo vsi organizirani člani JDS iz Celja in okolice. Za člane ožjega in širšega odbora pa je posejanje teh političnih sestankov obvezno.

Mestno gledališče. V torek dne 24. tm. gostuje ljubljanska drama z Ogrizovičev »Hasanaginica«. Igra je imela v Ljubljani popolen uspeh. Režijo vodi g. Rogoz. V vlogi Hasanage gostuje član zagrebškega nar. gled. g. Markovič. V glavnih vlogah nastopijo ga. Rogozova, Šaričeva, Gorjupova, Ivanova, Rakarjeva, Danilova in gg. Skrbinek, Železnik, Drenovec i. dr. Abonma. Začetek točno ob 8. uri ter se cenj. občinstvo ponovno najljubše naproša, da ne prihaja prekasno k predstavi. — Predstavi prisostvuje avtor g. Ogrizovič.

Orjuna v Celju je prejela članske znake. Dobe se v društveni pisarni v Narodnem domu, soba št. 20 med uradnimi urami vsak ponedeljek in petek od 6. do 7. ure popoldne in ob nedeljah od 11. do 12. ure dop.

Vabilo. Veselični odbor Podružnice Jugoslov. matice v Celju tem potom najvpludneje vabi vse častite članice in člane vseh 10. veseličnih odsekov na plenarni zbor, ki bo v sredo, 25. tm. ob 8. uri zvečer v Čitalnici Narodnega doma. Prav lepo prosimo, da bi se poleg gospodov blagovolile udeležiti tudi vse narodne dame, katerim je gotovo mnogo do tega, da nam velika prireditelja uspe ob najsijajnejšem uspehu. Naj bi ne izostal nobeden! Na gotovo svidenje v prilog naši sveti dolžnosti! — Veselični odbor Podr. J. m.

Vabilo. Podružnica Jugoslov. matice v Celju. priredi 3. junija t. l. veselico pod milim nebom in sicer v jako velikem štilu. Kdor čita naše liste, vsak spozna velikiški pomen Jugoslov. matice ter se za njo zanima in drage volje žrtvuje. Kako bi se tudi ne? Saj je ta medstrankarska ustanova pač najidealnejši izraz jugoslovanske duše do tistih nesrečnih bratov, ki niso deležni naše neomejene svobode, katero uživamo mi v svobodni Jugoslaviji! — Ker želimo, da bi se na tej veselici zbrala ogromna množica slovenskega ljudstva, vabilo k udeležbi tudi vsa društva — ne oziraje se na njih politično pripadnost — cele širne celjske okolice. V poštevi prihajajo pevska, tamburaška in godbena društva, čitalnice,

živalskih pogovorih — kot sem se bal, so prišli na vrsto Maeterlinck in Tolstoj, Henley in Verlaine (zadnjega je Marnier brez usmiljenja obsodil kot človeka slabega značaja in nizkotnega življenja) smo zagledali Beni - Kudar, čigar stolpi so se dvigali proti nebu nad peščenimi griči in vrhovi nešteti palmovih dreves. Nerazločni udarci tom-toma in donenje ljudskega krika se je razlegalo nam naproti čez prostore, ki vlada v njih večni molk.

Vsi smo bili pošteno trudni, Marnier je bil še posebno onemogel. Nedavno je na vso moč študiral za prvi izpit; opravič ga, je odšel iz Oxforda in se telesno ni prav dobro počutil. Zato smo bili veseli, ko smo prešli široke ulice, kjer je bilo vse živo domačinov, zavili okoli ogla na malo tržišče za velblode in končno zlezli raz živali pred vrati umazane enonadstropne gostilne z napisom: »Rendezvous des Amis«. Bil sem sicer zelo utrujen, vendar nisem takoj vstopil v gostilno ampak se podal na tržišče, kjer tačas ni bilo niti živine niti človeka, in sopol globoko iz pljuč.

»Kakšen zrak!« sem dejal Marnieru, ki mi je sledil.

»Res, prav neobičajen.« je odgovoril s svojim suhim tenorskim glasom. — »Dejal bi, da je podoben najboljšemu šampanjskemu vinu, ko bi slučajno ne bil abstinent.«

Po kopeli — oba sva že zdavnaj hrepenela potopiti se v vodo — in nekakšnem slabem čaju, ki sem mu prilil žličko ruma, sva se čutila spet novo

izobraževalna društva itd. Posebej apeliramo na velečenj. gospode učitelje in orgljavce, da se udeležijo prireditve s svojimi zbori. — Tozadevne prijave lepo prosimo do 5. maja t. l. in sicer na Podružnico Jugoslov. matice v Celju, Kr. realna gimnazija. — Podr. Jugoslov. matice v Celju. 2—

Osrednje društvo poštnih in brzojavnih nižjih uslužbenecv za Slovenijo podružnica Celje priredi v prid po umrlih osirotelim in bolnim članom dne 6. maja t. l. ob 3. uri popoldne na Dečkovem trgu pred Narodnim domom javno tombolo z dragocenimi, dobitki n. pr. kuhinjska oprava, šivalni stroj, jedilne garniture, raznovrstne ure itd. Tablice á 3 Din komad se vdobijo pri pismo- nošah, v tobakarni g. Kovač, knjigarni Janko Bovha in pri raznaševalcih brzojavk. Po končani tomboli prične se takoj velika ljudska veselica v vseh gornjih prostorih Narodnega doma z bogatim vspeškom n. pr. šaljivi slikar, ameri- kanska ženitev, šaljiva pošta, telefon, e- lektrizacija itd. Za sladko kapljico, sve- že pivo i. dr. bo v popolno zadovoljstvo obiskovalcev preskrbljeno. Pri prire- diti t. j. pri tomboli in veselici, svira z novimi in prvovrstnimi močmi pomno- žena Celjska železničarska godba. Vstop- nina k veselici je Din 5 za osebo. Ker je čist dobiček namenjen za zgoraj ome- njene dobrodelne namene, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Sokolsko društvo v Celju obvešča članstvo, da so se na Savezni skupščini v Zagrebu dne 30. oktobra 1922 sprejela nova enotna društvena pravila, obvezna za vsa društva. Nova pravila omogo- čajo društvu začeti s čiščenjem vrst svojega društva. Sokolstvo mora postati moralna elita naroda, njegov ponos in vzor celemu svetu. Kdor noče uravnati svojega javnega in privatnega življenja po strogih sokolskih načelih, mora rad ali nerad zapustiti naše vrste. Pot do pravega spoznanja in pojmovanja sokol- stva pelje skozi telovadnico. Le večlet- no redno in vztrajno delo v sokolski telo- vadnici lahko napravi iz navadnih ljudi prave Sokole. Zato je na podlagi pravil določilo društvo, da mora vsak član in članica, ki je po vojni vstopil v našo organizacijo, vsaj do izpolnitve 26. let- ta redno obiskovati telovadbo svojega oddelka. Samo v prav izjemnih prime- ri se more na predlog vaditeljskega zbora neposejanje upravičiti. Pozivljamo torej vse prizadete brate in sestre, naj nemudoma začnejo telovaditi in tudi vstrajajo v vrstah telovadečega član- stva. Kdor pa nikakor ne more ali ne sme obiskovati telovadbe, naj se med telovadnimi urami zglaš z dokazi o iz- redni telovadni zapreki pri načelniku (načelnici) ali pooblaščenem zastopniku (zastopnici) vaditeljskega zbora. O ve- ljavnosti opravičitev bo sklepal vaditel- ski zbor in odbor. Proti vsem še ne 26 let starim članom in članicam, ki do 30. aprila 1923 ne začnejo redno telovaditi

osvežena, vendar sva počivala do večerje. Marnier je na svoj kritičen način preresetaval sodobno slovstvo, in kaj bi si bila mislila o njem Platon in Aristotel. Imel sem občutek, kakor da sem spet na oxfordskem vseučilišču in se priprav- ljam za zadnji rigoroz; skoro sem že- lel, da bi bil tale Marnier divji študent, ki uganja z drugimi vred prismojenosti, da peha pri kopanju svoje tovariše v vodo ali pa zažiga na dvorišču kolegija »žabice«.

»Hm«, je menil resno zdravnik. »Morda bi bilo bolje zanj, ko bi bil nek- daš uganjal burke.«

»Mnogo bolje«, sem odgovoril. »Ob sedmih sva použila precej žilavo večerjo v mali, prazni obednici, kjer so bila tla iz rdeče opeke, na njih pa so ležala pe- ščena zrnca. Najin edini tovariš v sobi je bil bradat duhovnik v umazani su- tani, prebendar v Beni - Kudaru, ki je sedel pri mizici nedaleč od naju in je pozdravil, ko sva vstopila, molče z vpludnim poklonom.

Ko pa sva opravila večerjo in stala na gostilniških vratih, gledaje v noč, se nama je pridružil. Mesec je vzhajal nad palmami in zlatil iaboko na stolpiču vrh uradnega poslopja, ki se je nahajalo na nasprotnem koncu tržišča. Oddalje- ni zvoki tom-toma in afriških piščalk so komaj slišno doletavali do nas. Gostilna je stala na nekoliko vzvišenem kraju; na gričku, ki se je dvigal na levi strani od nas, so žareli ognji in okoli njih smo razločevali polunoge postave, premika- joče se in izginjajoče v njih svitu, in

in se na zgoraj omenjeni način tudi za- dostno ne upravičijo, bo društvo primo- rano postopati v smislu pravil ter jih bo črtalo iz svoje srede. Telovadne ure čla- nov so v ponedeljek, sredo in petek od 20. — 21. ure, članic pa v torek in če- trtek od 19. — 20. ure.

Olepševalno društvo v Celju. pod- odsek za tujski promet ima posvetova- nje z glavnimi interesi o ukrepih gle- de tujskega prometa dne 25. tm. ob 8. uri zvečer v gostilni »Pri mostu«. Vabljeni naj se tega sestanka sigurno udeležijo.

Ribarsko društvo v Celju ima svoj redni letni občni zbor v četrtek dne 26. aprila 1923 ob pol 9. uri zvečer v gostil- niških prostorih hotela Balkan.

Železniška nesreča na postaji Sava. Na postaji Sava je stal nocoj 23. tm. ob 1/41 pri uvoznem znamenju en tovarni vlak. Iz Litije pa je odpeljal osebni vlak, ki dospe v Celje ob 2.6. uri. Še predno je tovarni vlak uvozil v postajo Sava in je vsled tega trčil v tovarni vlak. Iz tira so skočili trije vozovi tovarnega vlaka, oš osebnega tudi trije. Posledica je, da sta oba tira zastavljena in se vrši osebni promet potom prestopanja, dokler se en tir ne oprosti. V osebnem vlaku je bilo pet oseb lahko ranjenih, nekaj praznih vagonov tovarnega vlaka je prekučen- jih. Panika pasažirjev v temi in dežju je bila nepopisna. Materiela škoda je velika.

Fantovski pretep. Na Sp. Hudinji je fante vino tako razgelo, da so se kar v dveh grupah začeli pretepati. Govoril je pri tem tudi nož. Nekaj vročokrvne- žev je bilo aretiranih.

Državna trgovska šola v Celju. iz krogov starišev nam pišejo: Odkar ne poučujejo eksterne moči, katerim se ne izplačujejo honorarji za nadure, češ da ni več kredita in tudi ni nikakega zago- tovljenja, da bi se honorarji v doglednem času izplačali, trpi šola mnogo. S tem je odpadlo precej ur na teden in prizadet je najbolj pripravljeni razred, v katerem se poučuje samo trinajst ur na teden. Prizadeti so več ali manj tudi drugi raz- redi, posebno pa oni učenci, ki bodo za- pustili zavod. Slabo vpliva na pouk, ka- kor tudi na vzgojo. To bi se lahko pred štirim leti zgodilo, ko še ni bilo budžet- no vprašanje urejeno, pač pa sedaj ne in si tega ne moremo razlagati. Gre se za majhno svoto 40.000 Din in da pri ta- ko velikem državnem gospodarstvu tega zneska ni mogoče najti. Večkrat se povdarja, naj bo mladina boljša od nas, da je ona naša nada, če pa napram njej ona institucija, ki ima največ interesa na dobrih državljanih tako mačevsko postopa, potem bomo opravičeno začeli dvomiti tudi o boljši bodočnosti, ki bi jo naj udejevala mladina v naši domo- vini.

Kriza na drž. trgovski šoli v Celju. Nerači pišemo o stvari, ki se vleče že tedne in ogroža normalni razvoj in ob- stoj zavoda, ki se je tekom let izkazal tako važnim in za naše razmere potreb-

spet druge, ki so sedele na križema pod- vitih nogah in bile podobne menihom v plaščih s kapucami.

»Ali želite napraviti majhen izpre- hod, gospoda?« je vpludno vprašal du- hovnik.

Ozrl sem se na Marniera. »Mislim, da ste preveč utrujeni, ali ne?« ga vpra- šam.

Bil je blede, na obrazu se mu je bra- la utrujenost.

»Nikakor ne.« je odgovoril. »Prav rad bi se izprehodil v tem čudovitem zraku.«

Obrnil sem se k duhovniku. »Da, greva, gospod.«

»Semkaj hodim večerjat, stanujem pa na drugem koncu mesta. Če mi do- volite, vas z veseljem nekoliko spre- mim.«

»Veselilo naju bo, tem bolj, ker sva čisto tuja v Beni - Kudaru.«

Ko smo stopili na tržišče, se je Marnier ustavil, da si prižge smotko. Toda naglo je vrgel že gorečo vžigalico proč. »Ne, greh je pušiti v tem zraku«, je dejal. In zasopel je zgloboka ter se oziral na polno luno.

Duhovnik se je nasmehnil. »Živim tu že štiri leta in ne mogel bi si odreči svoje smotke. Toda resnico govorite. Zrak v Beni - Kudaru je nekaj posebnega. Ko sem prišel prvič semkaj, mi je stopil v glavo kot vino.«

»To je slabo za vas, Marnier«, sem dejal z nasmehom.

In obrnivši se k duhovniku, sem pri- stavil: »Moj prijatelj nikdar ne pije vr-

nim. Na drž. trgovski šoli v Celju so po Velikonoči prenehali poučevati vsi eksterni učitelji, ker ne dobivajo hono- rarija za svoje delo; in ker jim oddelek ministerstva trgovine in industrije v Ljubljani tudi ni dal zagotovila, da bodo za svoje delo v bodoče prejeli redne prejemke, so učitelji (eksterni) breziz- jemno opustili nadaljnje poučevanje. Ta- ko odpade tedensko 52 ur pouka v posa- meznih razredih in oddelkih. Kolika je škoda, ki jo trpi mladina pri takem po-uku, zlasti še oni, ki letos zavod absol- virajo! Cela stvar se vleče, kakor iz- vemo že od novembra meseca, mogočna volivna vlada, ki je razpisala z denar- jem za volitve, ni imela doslej še časa ne volje, da zadevo uredi. Slovenci so baje pri zadnjih volitvah pokazali veliko silo in enotno voljo, kaj neki dela sedaj vsa dična legija slovenskih poslancev, da ne spravi v red takih malih zadev, ko pa je obetala tako veliko.

Turistika in šport.

S. K. Ilirija komb. Ljubljana : S. S. K. Celje, Celje 5:0, prvi polčas 1:0. V nedeljo 22. tm. je gostoval S. S. K. Celje v Ljubljani ter igral proti kombinirane- mu moštvu slovenskega prvaka Ilirije. Ker rezervna Ilirija nikakor ne zaostaja za njenim prvim moštvom, ter sta vr- hutega v napadalni vrsti igrala še oba kanona Oman in Widmajer, se more to- rej trditi, da postava Ilirije ni bila slabša od prvega moštva, specielno pa še napadalna vrsta. Notranji trio Celja je popolnoma odpovedal ter ni izbral niti enega lepega centra kril, niti mnogo u- godnih situacij pred nasprotnikovimi vrati. Igra je bila otvorenja. Celje skoro skozi celo igro v lahki premoči, vendar pa vsled slabše tehnike v streljanju na goal ni moglo doseči rezultata, ki bi od- govarjal poteku igre. Nadalje se je na- padalna vrsta Celja proti običaju skoro dosledno posluževala visoke kombinaci- je. Dobra je bila krilska vrsta in obram- ba. Sodnik Kramaršič ni bil pristranski, žalibog pa ne zna soditi. Od treh dikti- ranih enajstetrovk je bila pravilna sa- mo ena, v mreži ste končali dve, eno je vratar ubranil. Tudi na stranskega sodni- ka se ni oziral, ter je s tem zakrivil e- den goal. Ko je kapitan Čančer proti ta- kemu sojenju protestiral, ga je izključil in Celje je nato igralo skoro celo drugo polovico z desetimi možmi. V bodoče pa se sodnik naj ne informira pri publiku, za njega je merodajen stranski sodnik — opomni pa se ga naj tudi na točnost. Pri Iliriji je bila izborna napadalna vrsta in vratar, ki je rešil nekaj zelo opasnih si- tuacij.

Dnevna kronika.

Pušenjak - Žebot - Golec. Osebnost surov in pobesnelo prostaški način pi- save mariborskih listov »Straže« in »Sl. Gospodarja« je dosegel zadnje čase za-

na in zato ta zrak nanj še mnogo bolj učinkuje.«

II.

Nasproti duhovnikovega stanovanja je stala velika plesalnica. Ko sva pr- jaznemu spremljevalcu želela lahko noč in se okrenila, da se vrneva v svoje pre- nočišče, sem predlagal Marnieru bolj za poskušnjo, da bi bilo morda zanimivo, ogledati si življenje v njej.

»Ali right«, je odvrnil na kar najbolj domišljav način. »toda menim, da najde- va tam kvečemu kup neumitih ljudi.«

Pri vrodu se je gnetlo mnogo vo- jakov domačinov, ki jim navadno pra- vijo turkosi (pešci afrikske vojske). Prerila sva se skozi njih gručo in vsto- pila. Kavarna je bila velika; imela je ve- like bele stebre in dvojno vrsto diva- nov, ki so bili nameščeni nekoliko vzvi- šeno v polukrogu drug poleg drugega. Na levi strani so se nahajala široka vra- ta, pri njih so stale čudno oblečene in olepoticene ženske z zlatimi kronami na glavah, pušile cigarete in se smejale v družbi z Arabci. Na koncu dvorane rav- no nasproti vhoda z ulice se je dvigal nekaj nizek oder, kjer so sedeli trije godci; eden izmed njih je gledal divje kot vrag in pihal v svoje glasbilo, ostala dva sta tolkla na tom - tom; bil je tak- šen hrup, da je skozi ušesa letelo. Pi- skač je imel širok burnus, in ko so ple- salke prihajale po dve in dve skozi vra- ta, vodeča na dvorišče, kjer so živele vsaka v lastni sobici s posebnim vho- dom v pročelju hiše, so metale ključne svojih vrat v kapuco njegovega burnusa.

losten in za ves naš narod ponižujoč rekord. Časopisje je verna slika naroda in njegovega bitja in žitja. Javno izpovedujemo, da na katolištvo takozvanih katoliških politikov in tistih katoliških duhovnov, ki jim je oltar in spovednica postranska zadeva, ne damo prav nič, opominjati take katoličane, četudi nosijo duhovne oblike in obračajo oči proti nebesom, da se naj streznijo in prenehajo s svojim surovim nasiljem, bi bilo odveč delo, ker je lažje spreobrniti pijančka, ko pa vzbuditi v posuroveči beštiji čut za dostojnost, poštenje in resničnost. Obračamo pa se do vseh onih mož, duhovnega in posvetnega stanu v SLS, ki se dajo nekaj na poštenje in dostojnost, ustavite vendar in zabranite tako surov, lažnjiv in krivičen način boja, ki bo podivil našo slovensko ljudstvo in ga poživil do najvišje skrajnosti. Sadovi te surove politike, ki pravi, da je katoliška, so v narodu že bogato obrodivili. Na drugi strani pa doživljamo, da je teh junakov danes eden, pa zopet drugi kaznovan na način, ki ni lep in ni časten. Toda klofute in bič so edino zdravilo za tatove osebne časti, ako nimajo v sebi niti toliko morale več, da bi nosili odgovornost za svoja dejanja. Kedar bo neki konec te slovenske sramote, ki je plod surovega srca in pokvarjene duše, četudi nosi vse katoliške pečate.

Naznanjamo cenj. naročnikom, da smo poslali izpolnjene položnice onim našim naročnikom, kateri so z naročnino zaostali. Prosimo, da se istih poslužijo in čim prej poravnajo zaostalo naročnino.

Kraljica v Dalmaciji in na Rabu. Poročali smo že, da je odpotovala naša kraljica Marija s svojo materjo, rumunsko kraljico v Dalmacijo, obiskale sta dalmatinska mesta, kjer ju je prebivalstvo povsod navdušeno in slovesno sprejelo. Zlasti je bil sprejem v Splitu nad vse sijajen. Tudi rabljani so komaj pričakovali prihod svoje kraljice. Hiše so bile okrašene z zastavami, preprogami in cvetjem. Ko je dospela ladja k obali, je občinstvo navdušeno klicalo in pozdravljalo kraljico in njeno mater, ki sta z robci odzdravljali. Ogledali sta se vse znamenitosti Raba.

Kralj in kraljica prideta na Bled. Poroča se, da bočeta kralj in kraljica tudi letos prespevati nekaj tednov na Bledu. Tja dospeta najbrž v drugi polovici junija. V vili »Sunobor« so odrejene nekatere stavbene preureditve.

V državni zdravstveni svet je imenovalo ministrstvo sledeče slovenske zdravnike: dr. Živko Lapajne v Ljubljani, dr. Ivan Rajšp v Celju, dr. F. Tavčar, okrožni zdravnik v Radečah pri Zidanem mostu in dr. Alojzij Zalokar.

Velike poštné poneverbe. V Monakovem so aretirali poštnega nadinspektorja, ker je poldrugo leto poneverjal inozemska pisma in vrednostne pošiljke.

Kadar je bilo konec plesa, so se vračale h kapuci ter jih nekam srdito iskale. Ves ta čas je piskač divje piskal v svoje glasbilo, se zvijal in tresel, kot bi ga lomili krči.

Sedela sva na enem od vzvišenih divanov ter imela pred seboj kavo na leseni mizici; Marnier je opazoval življenje okoli sebe nekam hladno, dejal bi, zaničljivo. Ženske, ki so bile vse oblečene v razne odličice rdeče barve in nosile nenavadne halje, kot jih še nisem nikjer videl, so prihajale in odhajale po dve in dve, mahale z rokami, migetale s pobarvanimi prsti, ščebetale kot splašene ptice, v plesu poskakovale in se vrtele kot vrtnice ter nagibale svoja z oljem namazana čela k tistim, ki so jim hoteli prilepiti srebrn novc na poteče se čelo.

Marnier je sedel poleg mene in gledal oddaleč na to pisano družbo kakor človek, ki motri z drobnogledom življenje stvari v kalni vodi. Toliko da se mu nisem smejal, ali vseeno sem želel, da bi ga ne bilo pri meni. Z velikim zanimanjem sem opazoval ta čisto barbarski prizor, te plešoče rdeče postave z zlatimi kronami in šopi novejih peres, ki so jih obdajale vrste gledalcev v turbanih in čepicah, in zvijajoče se kretne godce, ki so s svojimi glasbili napravljali venomer neznanski hrušči.

Skozi široka vrata, kjer so se gnetli turkosi, je pa puščavni veter zanašal droben pesek v dvorano in nad palmami z listi, ki so bili kakor velikanske roke, sem ugledal srebrni mesečev disk.

(Dale prihodnjič.)

Pri hišni preiskavi so našli tujih valut v vrednosti sto milijonov mark. — Od ponoverjenega denarja si je kupil vilo, vredno 35 milijonov mark in še dve hiši v Monakovem.

Umrl je v Framu pri Mariboru vpo-kojeni učitelj Leopold Šerbinek, odlični pristaš demokratske stranke.

Pohotni stavec. Sedemdesetletni stavec Jačin Boškovič na Savincu v Beogradu je zvalil desetletno deklico v predvorje vaške cerkve, dal ji je tam čokolade in bonbone, nato pa jo je odvedel proti neki novogradnji. Dekletcu je zamašil usta, da ne bi moglo upiti. Predno jo je hotel zlorabiti, so prišli k sreči ljudje, ki so izročili moža orožnikom.

Granata eksplodirala. V bližini narodne skupščine se je 20. tm. začela močna detonacija. Dve šipi okna v demokratskem klubu sta bili razbiti. Neki narednik iz Štipa je prinesel s seboj štiri francoske granate, od katerih mu je ena eksplodirala in mu odtrgala desnoro, dva vojaka pa lahko ranila.

Radič pride pred sodišče. Pravosodni minister je zahteval od narodne skupščine izročitev Radiča in njegovega poslanca dr. Adžije, da se uvede proti njima preiskava radi prestopka zakona o zaščiti javnega reda.

Zaplenjen ruski parnik v Marmorskem morju. »Petit Parisien« javlja, da je francoska torpedovka ustavila v Marmorskem morju ruski parnik »Mersine«, ki je plovil pod rusko trobojnico. Pri preiskavi so našli na ladji tri hidroplane, 60 min ruske provenience, en top in veliko municije. Parobrod je imel namen priti v Smirno. Torpedovka je vlekla ladjo v Carigrad in jo tam raztovorila.

Gospodinj, vam to velja! Ostanite pri domačem blagu in zahtevajte pri trgovcu le testenine »Pekate«. So najcenejše, ker se zelo nakuhajo.

Dopisi

Zidaumost. Izvirno se nam poroča, da so klerikalci v nedeljo dne 22. tm. v Zidanem mostu delili »Autonomijo«. Ker je bila že zelo okužena po raznih kompromisih so jo pripeljali v cementno tovarno v obliki J. S. Z. in zveza tovarniškega delavstva. Ob drugi uri popoldne je bilo običajno žegnanje v gostilni Moser. Sodelovali so razni pijanci iz sedmih krajev in klerikalni pretepači. Slavnostni govor je imel g. dr. Gosar iz Ljubljane. K otvoritvi te najpomembnejše »Autonomije« so se udeležili tov. delavci organizirani in neorganizirani iz cem. tovarne. Oboji so čakali zastopnika »Autonomije«. Klerikalni pretepači (tujci) so ves čas žegnanja vživali vince a predsedniku obrat, zaupnikov so pa dali nekaj sunkov s čemur se bo bavila še sodnija. Torej delavce so že začeli pretepati. Taka je »Autonomija« klerikalcev.

Iz Ormoža. Kako daleč se pride s popustljivostjo ter državniško malomarnostjo, zakaj drugače ne moremo imenovati te neizmerne prizanesljivosti naših vladujočih krogov, to vidimo v krajih, ki neposredno mejijo na Radičevo čovječansko republiko. V obmejnih vaseh govore Radičevi mušiki očito in ne da bi to najmanj prikrivali, da bodo takoj, kakor hitro se bodo njih zahteve uresničile, porazdelili med seboj vse imetje bogatašev v prvi vrsti se bodo vrgli pa na obmejni Ormož ter si imetje Ormožanov porazdelili in to, ker se jim za časa volitev ni pripustil njihov republikanski shod. In vsakega, kateri ne bo delal, kakor radijo hrvatski mušiki, bodo obesili, predvsem pa morajo viseti vsi ovi ministri vsi ovi grofi. Res lepa slika čovječanske mirotvorne republike. Vse kaže, v idealno razbojniško - sovjetsko rusko smer. In kaj bodo k temu porekli Koroščevi volilci, da s tako vrsto ljudi pajdaši s slavo ovenčani Korošec? Pred seboj imam pismo upokojenega župnika, kateri že kot tak ni naš pristaš. In ta je izrekel sodbo nad svojim drugom dr. Antonom Korošcem ter vsemi, ki se s temi ljudmi pajdašijo s sledečimi besedami: »Kaj porečete k temu, da se je Korošec s tistim prokletim od Nemcev in Magjarov plačanim Radičem zvezal. Ali sedaj slovenski narod ni prodan? Tužna nam majka!« Res tužna nam! Naj mu bo v odgovor ta dopis, ki razsvetljuje i Radiča i Korošca v pravi čovječanski luči. Korošec, Korošec, die Geister, die ich rief — — — mušiki ti govore že o vislicah, da bi ne bili preroki! — c

Razne vesti.

Se je dobrih ljudi na svetu. V neki bolnici leži devetletni Johnny O'Boyle, kateremu so obe noge obžgane do kosti kot posledica eksplozije petrolejske svetilke. Jutranji listi so prinesli sliko nesrečnega dečka in povedali izjavo zdravnika, da je deček izgubljen, ako se nihče ne javi, da bi mu dal svojo kožo. — Včeraj pa je prišlo v bolnico nadsto ljudi, ki so ponudili svojo kožo za mladega bolnika. Danes popoldne bo prva operacija, ko bodo zdravniki namesto zgorele kože položili zdravo kožo človekoljubnih ljudi.

Velika eksplozija. V ferrolitni tovarni za gume v Budimpešti je nastala velika eksplozija, ker se je vnela večja količina celuloide. Delavci in delavke so drveli v gorečih oblekah na prosto in se onesveščali. Požarna bramba je prišla takoj na lice mesta in je z veliko težavo gasila požar, ker je bila vsa oprema v ognju. Po preteku pol ure so našli 12 popolnoma ožganih trupel. Osem delavcev je bilo težko ranjenih.

Potres. Iz Meksike poročajo, da je katastrofalen potres porušil meksikansko obal od Veracruz do mesta San Louis Potosi. Po izpovedbi beguncev so izginile cele plantaže. Odprla se je tudi zemlja, iz katere puhle strupeni plini. O številu žrtev ni še nobenega poročila.

Odkrita ponarejalnica bankovcev. Blizu Žavej so stražniki zapazili pri neki hiši bežati tri osebe, katere so zasledovali. Vdrli so v hišo ter našli v kleti gorečo svečo in 670 bankovcev po 50 lir. Bankovci so bili že izgotovljeni, manjkalo jim je le še takojmenovano vodeno znamenje. Vse tiskarsko orodje je zaplenila policija.

Čudež modernega zdravilstva. Pred 14. meseci je Henry A. Brown, star 49 let v New Yorku, nevarno zbolel. Ena polovica glave je bila popolnoma mrtva in bolnik je izgubljal spomin. Končno se je podal v Beth Israel bolnišnico, kjer so zdravniki meseca februarja določili, da se bolezni ne da ozdraviti brez težke operacije. Dne 27. februarja so ga ope-

rirali in sicer pod pogojem da mu dajo le omejeno množino narkoze. Zdravniki so odprli potem glavo in razkrili možgane, kjer so našli na eni strani strjeno maso v obliki debelega jabolka. To so odstranili in tisti trenutek se je bolniku povrnil sluh in spomin. Bolnik je ves čas govoril z zdravniki, operacija je trajala dve uri. Pred nekaj dnevi se je Brown vrnil popolnoma zdrav na svoj dom.

Moderni otroci. Suzanne Poyer, stara 15 let je skočila v Parizu pred očmi svoje matere v reko Seine. Deklica je bila razliutena, ker ji je mati prepovedala nositi svilene nogavice in izostajati po noči na plesih in drugih zabavah. Deklica je izjavila, že poprej da si bo končala življenje, ker je brez vrednosti ako je brez svile in plesa.

Išče razporoko od mrtve žene. Izvanredna tožba je sedaj pred londonskim sodiščem. Neki mož po imenu Kent zahteva razporoko od svoje žene, ki je umrla pred dvema leti. Obdolžuje jo nepostavne razmerja z nekim Atkinsonom. Namen cele tožbe je, dobiti od Atkinsona odškodnino, v kar pa je potrebno, da ima najprej razporoko v žepu. Celi prvi dan se je pri sodišču razpravljalo, ako je sploh taka tožba mogoča.

Indijanec 25 let po nedolžnem zaprti. Justični departement je naznanil, da je predsednik Harding oprostil Charner Tidwella, Indijanca plemena Cherokee, ki je sedel 25 let v ječi v Atlanti radi umora, ki ga ni on izvršil. Tidwell je bil spoznan krivim umora vsled izjave na mrtvaški postelji vdove James Browna, katerega bi naj baje on umoril.

Čudni običaji. Stare kronike so nam ohranile poročila o čudnih, dostikrat smešnih običajih. Tako je vladal v prešlih časih v nekaterih nemških krajih običaj, da so napravili mesarji ob posebnih slavnostnih prilikah ogromne klobase in jih v izprevodih nosili po mestnih ulicah. V Koenigsbergu na Pruskem so napravili tako klobaso za novo leto, jo ta dan okoli nosili in podarili slednjič pekovskim pomočnikom, L. 1558. Je nosilo 48 oseb 198 komolcev dolgo klobaso po Koenigsbergu; l. 1583. so napravili 596 komolcev dolgo klobaso; tehtala je 434 funtov in 91 oseb jo je neslo po mestu. Mesarski pomočniki, ki so dragoceno breme nosili, so bili vsi čedno opravljeni s običajnim belim jopičem po vrhu. Prvi je imel prvi konec klobase nekaterikrat ovit okoli vratu, za njim so korakali v enakih razdaljah s klobaso na ramah in zadnji je zopet imel zadnji konec klobase ovit okoli vratu. Kronist poroča dalje: »Taki klobas ne delajo vsako leto, ker preveč stanejo in za tujce, ki tega niso videli, je naravnost to neverjetno in mislijo, da je laž, ko je vendar čista resnica!« Ta zabava s klobaso pa se je tekem časa še bolj razvila. Po presledku 18. let so l. 1601. mesarji v Koenigsbergu zopet napravili ogromno klobaso 1005 komolcev dolgo in jo nesli v izprevodu do vojvodskega gradu. Najprej so šli trobentači in piskači, nato vodnik celega izprevoda v krasni opravi in z zastavo v roki. Za njim so nesli 103 mesarski pomočniki dotično klobaso. Ob obeh straneh klobase so šli zopet drugi organi, ki so skrbeli za to, da se klobasi ni pripetilo kaj žalega. Prišedši na vojvodov dvor so odrezali od te klobase 130 komolcev in jih podarili vojvodu. Tehtala pa je cela klobasa 885 funtov in je stala 412 dolarjev. K tej klobasi so spekli peki 8 ogromnih štruc in 16 velikanskih kolačev, kar je tedaj stalo 43 dolarjev in 3 groše. V mestu Zittau so imeli leta 1726. mesarski pomočniki na pustni torek izprevod s 620 komolcev dolgo klobaso pečenica (Bratwurst). Ko so prišli leta 1613. skoraj vsi avstrijski principi v važnih zadevah k cesarju Matiji, je priredil cesar njim na čast krasno viteško igro, med katero so dunajski mesarji predstavljali kmetiško ženitovanje, in pri tem je prišlo na pozorišče 20 mož z 999 komolcev dolgo klobaso. Enak običaj je vladal v starih časih tudi v drugih mestih n. pr. Nürenbergu, kjer so dobili mesarji mogočnega protektorja v cesarju Karlu IV.

Oslepelijska tvrdka. Na tržaški policiji je ovadil šef tvrdke Alberto di Giovanni nekoga Antona Armanni, njegovo ženo Alojzijo Pappalardo, ker so oslepelijsko tvrdko za 12.000 lir. Naročili so blaga za 17.000 lir in plačali na račun 5000 lir. Na ostali znesek pa je tvrdka zaman čakala.

Zvezna tiskarna

CELJE

Izvršuje vsa v stroko spadajoča dela najhitreje in po dnevni cenah. Izdela vse tiskovine kakor: časopise, trgovaške, šolske in uradniške tiskovine, knjige, centke itd. do najmanjšega barvnega tiska. Najbolje urejena

KNJIHOVEZNICA

Izvršuje hitro in solidno knjigoveška dela od najpreprostejših do najfinjših izpeljave

Narodno gospodarstvo.

NAŠA SLOVENSKA INDUSTRIJA.

Splošno se priznava, da mora Slovenija nadomestiti s produktivnim industrijskim delom in z marljivostjo svojo trgovino, kar njeni zemlji primanjkuje na plodnosti. Če hočemo svojo deželo obvarovati siromašnosti, moramo vse več industrializirati jo in zlasti poskrbeti za intenzivno elektrifikacijo vse dežele. Le potem smemo upati, da si zadosti prislужimo in da pridemo do splošnega narodnega blagostanja. Razume se, da stremimo za tem, da naj gre produktivnost industrije v korist narodu in v korist naši narodni državi. Neopovržno dejstvo je, da so Slovenci v tem stremljenju dosegli znatne uspehe. Navzlic mnogim težavam, ki ovirajo napredek naše industrije, so se vendar v splošnem domača slovenska podjetja ohranila in ojačila in ustanovila se je po slovenski podjetnosti cela vrsta novih industrijskih podjetij, ki obetajo lepo napredovanje. Nacionaliziranje podjetij, ki so bila po prevratu last tujih družb, se je v veliki meri izvršilo. Če se od raznih strani trdi, da so te nacionalizacije le navidezne, je taka trditev v splošnem pogrešna. Do malih izjem se danes vsa svoj čas popolnoma tuja podjetja upravljajo ob sodelovanju Jugoslovancev in domačega kapitala. Istina je, da je še dokaj podjetij v posesti sodržavljanov nemške narodnosti, zlasti kjer gre za zasebna podjetja, vendar določa ustava naše kraljevine, da uživajo njeni državljani enake pravice. Nikakor ni koristno sklicevati se danes v 5. letu države in ko je zasebna lastnina ustavno zanjčena na revolucionarno pravo, ki naj bi omogočilo odvzeti inozemcem ali državljanom ne slovenskega jezika nasilnim potom lastnino in premoženje. Nasilnim potom se ne da izvršiti nacionalizacija industrijskih podjetij, ker bi se s tako nacionalizacijo podjetja uničila, ne da bi se dvignil naš ugled in naš kredit zunaj meja kraljevine. Uprava velikih tvorniških podjetij zahteva mnogo energije, talentov in izkušenosti, kakoršnjih ne more nadomestiti niti dobra volja, niti šolski študij. Mi nočemo in ne moremo zagovarjati posameznika industrija, ki bi žalil našo narodnost ali deloval zoper interese naše države. Rače volje bo naša organizacija nastopila z izdatnimi sredstvi proti podjetniku ali podjetju, ki se pregreši proti narodu in državi. Protiviti pa se moramo nezakonitemu nasilnemu postopanju, ki resno ogroža ugled Slovenije in njeno blagostanje.

Znano je, da nosita trgovina in industrija v Sloveniji bremena, kakoršnjih ne občutijo naši vrstniki v ostalih pokrajinah kraljevine. Neznosne so zahteve naših davčnih uradov in pretežke so dajatve, koje nam nalagajo novi socialni zakoni. Mizerno stanje naših železnic, nedoslednost trgovinske in carinske politike, kritično pomanjkanje na plačilnih sredstvih, vse to nas tlači in slabi. Nejasni politični položaji po volitvah od 18. marca t. l. je povzročil, da se v Beogradu pojavlja zahteva po bojkotu slovenskih produktov, dočim nas izkušnja uči, da je gospodarski Zagreb Sloveniji nenaklonjen.

Zveza industrijev na slovenskem ozemlju kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

V Ljubljani, dne 20. aprila 1923.

Proda se motorček z 1 HP.

Vpraša se v pisarni Zvezne tiskarne v Celju.

Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimnic.
Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Manufakturst

z večletno prakso, popolnoma več manufakturne stroke, se sprejme kot vodja v detajlno trgovino. Ponudbe na poštni predal št. 44, Celje.

664 2-1

Sprejme se pekovski učenec

z vso oskrbo pri Matiji Zadravec, Te-665 harje št. 45 p. Store. 2-1

Proda se 3-1

motorno kolo

dobro ohranjeno, z novo pnevmatiko. en pomožni motor

(Hilfsmotor) D.K.W. na novo montiran i enovprežni polkriti voz.

Poizve se v pisarni tajništva gostilničarjev pri Belem volu od 8.-12. ure.

Knjigovodja

za veletrgovino

z večletno prakso se takoj sprejme. Ponudbe pod »Stalno« na poštni predal 44, Celje.

2-2

Meblirano sobo

išče mlada, poštena gospodična (uradnica). Ponudbe z navedbo cene na poštni predal 3 v Celju 3-2

Več vagonov prima Portland-cementa

ima za oddati

= Pajman, Celje. =

Vsi oferti so brezobvezni. 1-654 Mobilizacija me odveže dobave.

Apnenik v Pečovniku proda 1 par zelo močnih, mladih, zdravih

KONJ

za vožnjo. Interesenti naj konje pogledajo ter pošljejo skrajne ponudbe na naslov: »**Tvornica za dušik d. d. Ruše**«. Konja se prodaja najvišje 2-2 jemu ponudcu. Konja sta na ogled v Pečovniku pri apneniku.

Opravična številka: E 793/22.

30

Zavezana stranka Janko in Kamilo Tompa, veleposestnika na Prešniku pri Smartnem v Rožni dolini.

Dražbeni oklic.

Na predlog zahtevajoče stranke »Posojilnice v Celju« bo dne 25. maja 1923 predpoldne ob 10. uri, pri tem sodišču, v izbi št. 4 na podstavi št. odobrenih pogojev dražba sledečih nepremičnin:

grajščina	...	kron 1.284.000
hiša št. 8	...	» 30.000
gospodarska in druga poslopja	...	» 379.300
njive	...	» 468.359
travniki in pašniki	...	» 669.671
vrti	...	» 26.475
gozdi	...	» 800.034
ribniki	...	» 15.645

Skupaj ... kron 3.674.284

Skupna cenilna vrednost zaokrožena na ... » 3.994.250

Najmanjši ponudek kron 2.662.850. K nepremičnini zemljiška knjiga Sv Jungert vl. št. 126, 142, 143, 191, 192, 216, 217, 241, 253 in 312 spadajo sledeče pritlikline: 1 par težkih konj, 2 žrebeta, 5 krav in 3 telice, 4 vozovi, 1 navaden voz, 4 brane, brana za travnike, 1 sejalnica, 1 mlatilnica z motorjem, 1 cirkularna žaga, 1 slamoreznica, 1 obračalnik za seno, 1 kosilni stroj, obračalni plug, 2 pluga, osipalnik, 1 sejalnik za koruzo, 1 gepelj, 2 konjski opremi, 6 sodov, 4 kadi, 10 grabelj, 10 vil, 10 lopat, 5 krampov, 2 žagi, 2 sekiri, v cenilni vrednosti kron 319.950.

Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaje. Vadij znaša kron 400.000. Zemljiška knjiga: Sv. Jungert.

Okrajno sodišče v Celju, odd. III.

dne 26. marca 1923.

Učenec

za slaščičarno, poštenih starišev, se takoj sprejme pri Karlu Mantel, slaščičar, 667 čar, Celje, Ozka ul. 3. 2-1

Išče se v najem

meblirana udobna soba

s popolno oskrbo. Ponudbe s pogoji na upravo lista pod »E. F.«. 3-2

Jadranska banka

Beograd

Del. glavnica:
Din 60.000.000

Rezerva:
Din 30.000.000

Bled,
Cavtat,
Celje,

Dubrovniki,
Herccegnovi,
Jelsa,
Jesenice,
Korčula,
Kotor,
Kranj,

Podružnice:

Ljubljana,
Maribor,
Metković,
Prevalje,
Sarajevo,
Split,
Šibenik,
Tržič,
Zagreb.
.....

Amerikanski oddelek.

Naslov na brzojave: Jadranska.

Afilirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar.
FRANK SAKSER STATE BANK, Cortlandt Street 82, New-York City.
BANCO YUGOSLAVO DE CHILE, Valparaiso, Antofogasta, Punta Arenas, Puerto Natalos, Porvenir.